



R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

4. Ex dispensatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

quæstio de irregularitatibus omnibus, an ea cessent, cessantibus causis, sed de aliquibus, quæ actu pendunt à sua causa. Irregularitates ergo ex Bigamia, homicidio, hæresis, illegitimo Natali, & similes hic locum non habent; hæ enim semel contractæ à suis causis amplius non dependent, unde ex se sunt perpetuæ, nisi accedat legitima dispensatio. At irregularitates ex defectu ætatis, scientiæ, libertatis, sanitate, & similibus, cum pendeant ab actuali defectu, eo amoto statim cessant, & ipsæ. Lege Suar. Sayr. aliosque citatos.

2. Quid, si cesset lex irregularitatis? Explico. Est certa lex in Ecclesiâ, ut qui occidit aliquem injuste, sit irregularis. Fac ergo Summum Pontificem hodie statuere, ut non sit irregularis ille, qui hominem injuste occidit. Inquiri, an sicuti non futurus sum irregularis, si in posterum occidam aliquem, sic liberet ab irregularitate, quam contraxi ex homicidio, quod commisi, priusquam hæc nova lex constitueretur?

3. Respondeo, esse id ex verbis legis definiendum; si enim lex hæc loquatur in futurum, ut scilicet in posterum non incurritur ex occisione irregularitas, non cessabit irregularitas, antea contracta. Sicuti, si Pontifex nunc statueret, ne amplius contraheretur excommunicatio à percussione Clericis, non propterea non remaneret excommunicatus, qui ante hanc abrogationem Clericum percussit.

4. Si vero lex loquatur, etiam de præterito, in hunc ferè modum. *Definitio, ut irregularitates ex occisione contractæ non habeant amplius vigorem*, cessabit irregularitas antea contracta, seu melius Pontifex dispensare tunc censetur contractam irregularitatem.

5. Si denique dubia sint verba legis, num ea se extendant ad abrogandas antecedentes irregularitates, tunc (salvo meliori iudicio) puto, eas cessare. Hujus dicti, in quo est difficultas, ratio esse possit, quia in hoc casu, benignior legis interpretatio debet eligi: agitur enim de abrogatione legis pœnalis, qua lege pœnali ablata restituitur homo primævis iuribus, ut non reputetur indignus altari. Posita autem hac benigna, & probabili interpretatione, jam non est amplius dubia lex. Aliquid in hanc rem invenies, si legas Suar. de cens. d. 41. sess. 1. n. 7. Bonac. de cens. d. 7. §. 5. punct. 1. à n. 2. Fill. tr. 20. cap. 10.

§. IV. Ex dispensatione.

1. DE hac per occasionem plura, ferè quæ scitu sunt necessaria, dixi in præcedentibus, quibus, ut aliquid hic agamus, adde duo.

2. Primum. Si quis irregularis assumatur ad Summum Pontificatum, statim eo cessas omnis irregularitas juris humani: ejusmodi enim assumptio est equipollens Dispensatio. Similis etiam dispensatio equipollens, seu implicita est, si Pontifex, sciendo, te esse irregularem, in circumstantia, in qua judicetur Pontifex tuæ irregularitatis memor, te invitaret ad Missam celebrandam, &c.

3. Secundum. Equivocum namque verbis expedit dispensator ipsum actum dispensandi?

Respondeo, nullam præscribi formam verborum: certum est tamen, saltem, ut de dispensatione constet, aliqua esse verba externa proferenda, illam quomodocunque significantia.

4. Formulas, quibus solet Pontifex dispensare habet latè apud Corradum de praxi dispens. per totum. Formulas autem quibus delegatus commissarius sibi dispensationem expedire possit, ponit Glian. in prim. cens. V. irreg. n. 22. in sequentem modum.

Auctoritate mihi à (N) tradita dispenso tecum super irregularitate, quam contraxisti ob tales, vel tales causas (cas tunc exprimit) & habilem reddo, & te restituas executioni Ordinum, & Officiorum tuorum. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si dispensandus nullum habeat ordinem, sic dicat dispensans:

Habilem te reddo, ad omnes Ordines suscipiendos, &c.

5. Quod si necesse sit titulum Beneficii restituere, & fructus male perceptos, juxta suo loco dicta restituere, sic addat.

Et restituo tibi Titulum, seu Titulos Beneficii, seu Beneficiorum, & condono fructus male perceptos. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

6. Tercium. Qui pluribus irregularitatibus aggravatur, plures v.g. occidit juxta supra dicta cap. 15. §. 10. à n. 14. Vel cum diversis censuris ordinem exercuit juxta dicta cap. 14. §. 3. à n. 8. Vel est pluries Bigamus juxta dicta c. 16 §. 2. n. 1. debetne Pontifici exponere, se tot, talibusque irregularitatibus infictum satis sit, absolute dicere, se esse irregularem?

Respondeo, Quamquam non ignoro, hoc posterius ab aliquibus affirmari, tamen tibi Auctor sum, ut singulas, earumque qualitates exprimas distinctè, scilicet semper sæpulis, & perplexitatibus divexatum plorabis. Lege de tota hac quæstione Dianam, part. 11. tr. 6. resol. 44. ad quam etiam facit, quod ego in superioribus dixi c. 17. §. 4. n. 16.